

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0331/2006

10.10.2006

*

RAPORT

Ettepanek võtta vastu nõukogu määrus võõrliikide ja piirkonnast puuduvate liikide kasutamise kohta vesiviljeluses
(KOM(2006)0154 – C6-0137/2006 – 2006/0056(CNS))

Kalanduskomisjon

Raportöör: Philippe Morillon

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
antud hääle enamus
- **I koostöömenetlus (esimene lugemine)
antud hääle enamus
- **II koostöömenetlus (teine lugemine)
antud hääle enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete hääleteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- *** nõusolekumenetlus
parlamendi liikmete hääleteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel
- ***I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)
antud hääle enamus
- ***II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)
antud hääle enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete hääleteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- ***III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)
antud hääle enamus ühise teksti heakskiitmiseks

(Antud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud tekstide kohta esitatud muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes tõstetakse muudetud tekst esile ***paksus kaldkirjas***. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või puudused antud tõlkeversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul tuleb saada vastavate osakondade nõusolek.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5	
SELETUSKIRI	5
MENETLUS	5

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus võõrliikide ja piirkonnast puuduvate liikide kasutamise kohta vesiviljeluses
(KOM(2006)0154 – C6-0137/2006 – 2006/0056(CNS))

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2006)0154)¹;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 37, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0137/2006);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit (A6-0331/2006),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Komisjoni ettepanek

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Muudatusettepanek 1
Põhjendus 5 a (uus)

(5 a) Vesiviljelus ei ole ainus võõrliikide võimaliku levimise moodus veekeskkonnas. Muu tegevus, nagu muu hulgas ballastvee kasutamine ja dekoratiivkaladega kauplemine, võivad

¹ ELTs seni avaldamata.

olla keskkonnaohu seisukohast olulisemad ning nõuavad haldamise erimeetmeid. Tuleks arendada terviklikke strateegiaid, et ühtselt lahendada võõrliikidega seotud probleemid. Sellegipoolest tuleb kuni niisuguste strateegiate rakendamiseni võtta valdkondlikke meetmeid, nagu käesolevas määruses sätestatud meetmed.

Selgitus

Võttes arvesse keskkonnaohtude suurt mitmekesisust, eriti selliste sektorite tööstustegevuses, mis võivad olla nimetatud ohtude allikas, tuleks välja töötada terviklik ja ühtne strateegia võõrliikide veekeskkonnas levimisega tegelemiseks.

Muudatusettepanek 2
Põhjendus 5 b (uus)

(5 b) Tuleks välja töötada konkreetsed strateegiad, et vältida geneetiliselt muundatud liikide kasutuselevõtmist ELi kalakasvatusektoris ning kontrollida viljastatud kalamarja liikumist.

Selgitus

Tuleb vältida võimalust, et geneetiliselt muundatud kalad pääsevad merekeskkonda ja segunevad pärismaiste liikidega. Samuti on oluline tagada, et määrus hõlmaks viljastatud kalamarja importimist ELi ning selle liikumist ELi piires. Lisaks võib tuuni noorvormide toimetamine püügipiirkondadest kaugelasuvatesse kalakasvandustesse käesolevas määruses määratletud võimalikku ohtu suurendada.

Muudatusettepanek 3
Põhjendus 8 a (uus)

(8 a) Tuleks võtta arvesse seda, et turvalistes ja väga väikese väljapääsuohuga kinnistes vesiviljelusrajatistes hoitavate võõrliikide või piirkonnast puuduvate liikide liikumise suhtes ei peaks tavaliselt tegema eelnevat keskkonnaohu hindamist.

Muudatusettepanek 4
Põhjendus 9 a (uus)

(9 a) Mõned võõrliigid on vesiviljeluses üldkasutusel olnud pikka aega ja kogemus on näidanud, et sellega kaasnev keskkonnaoht on väga väike. Nende liikidega seotud tegevusi tuleks seetõttu käsitleda teisiti, aidates kaasa tegevuse arendamisele ilma täiendava halduskoormuseta.

Selgitus

Ühenduses pikka aega asustatud ja laialt levinud võõrliike tuleks käsitleda teisiti, kui nimetatud võõrliigid ei oma teadaolevat kahjustavat mõju.

Muudatusettepanek 5
Põhjendus 9 b (uus)

(9 b) Käesoleva määruse jõustumise ja rakendamise vahel peaks olema piisav üleminekuaeg, võttes arvesse selle rahalist ja institutsionaalset mõju asjaosalistele.

Muudatusettepanek 6
Artikli 2 lõige 4 a (uus)

4 a. Käesolev määrus võtab arvesse asjaolu, et artikli 3 punktis 3 määratletud kinniste vesiviljelusrajatiste korral on väljapääsuoht väiksem.

Selgitus

Maismaal asuvad, sisekeskkonnas toimivad ja ringlusel põhinevad vesiviljelussüsteemid on väga bio-ohutud. Nende süsteemide korral on veeorganismide väljapääsemise oht ebaoluline¹. Lisaks tegutsevad need rajatised avaveekogudest sõltumatult.

Muudatusettepanek 7
Artikli 2 lõige 5 a (uus)

¹ *Scientific report Consensus Working Group on Recirculation Systems*, autorid Verreth, Martins, Eding ja Scheinder (2005).

Käesolevat määrust, välja arvatud artikleid 3 ja 4, ei kohaldata liikidele, mis on vesiviljeluses üldkasutusel olnud rohkem kui 30 aastat ja mille puhul loodusesse pääsemine ei ole osutunud keskkonnale ohtlikuks.

Vastavalt määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 30 lõikes 3 sätestatud menetlusele ja teaduslikult põhjendatud teadmiste alusel koostab komisjon enne käesoleva määruse jõustumist niisuguste liikide nimekirja.

Selgitus

Mõned võõrliigid, mis on Euroopas asustatud mitu aastakümnet tagasi, on tänapäeval väga levinud ja kuuluvad ühenduse vesiviljeluses traditsiooniliselt kasutatavate liikide hulka (nt vikerforell, hiidauster ja karpkala). Nimetatud liigid tuleks põhimõtteliselt jätta käesoleva määruse kohaldamisalast välja, kui nad ei põhjusta teadaolevalt kahjustavaid mõjusid.

Muudatusettepanek 8 Artikkel 5

Liikmesriigid määravad pädeva asutuse, kes vastutab käesoleva määruse nõuete täitmise eest (edaspidi „pädev asutus”). Iga pädev asutus nimetab oma abistamiseks ametisse bioloogia- ja ökoloogiaekspertidest koosneva nõuandekomitee (edaspidi „nõuandekomitee”).

Liikmesriigid määravad pädeva asutuse, kes vastutab käesoleva määruse nõuete täitmise eest (edaspidi „pädev asutus”). Iga pädev asutus nimetab oma abistamiseks ametisse bioloogia- ja ökoloogiaekspertidest koosneva nõuandekomitee (edaspidi „nõuandekomitee”). **Kui vesiviljelustegevuse juhtimise volitused on delegeeritud piirkondlikele või kohalikele asutustele, võivad eespool nimetatud pädevaid asutusi ja nõuandekomiteesid määrata need piirkondlikud ja kohalikud asutused.**

Selgitus

Selle muudatusettepaneku eesmärk on muuta mõnedes liikmesriikides vastavalt nende institutsioonilisele ja piirkondlikule struktuurile võimalikuks mitme pädeva asutuse ja

nõuandekomitee olemasolu.

Muudatusettepanek 9
Artikli 6 lõige 1

1. Igaüks, kes kavatseb veeorganismi asustada või ümber asustada, peab selleks taotlema vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse luba. Taotlusi võib esitada kuni **viie** aasta jooksul toimuvateks korduvateks liikumisteks.

1. Igaüks, kes kavatseb veeorganismi asustada või ümber asustada, peab selleks taotlema vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse luba. Taotlusi võib esitada kuni **seitsme** aasta jooksul toimuvateks korduvateks liikumisteks.

Selgitus

Viieaastane maksimaalne ajavahemik on ebapiisav ja ei võta arvesse teatud liikide paljunemistsükli ega vajalike investeeringute tasuvusperioodi.

Muudatusettepanek 10
Artikli 10 lõige 1

1. Taotlejat teavitatakse loa väljaandmise või sellest keeldumise otsusest kirjalikult mõistliku ajavahemiku jooksul, ent hiljemalt **ühe aasta** vältel pärast taotluse esitamise kuupäeva.

1. Taotlejat teavitatakse loa väljaandmise või sellest keeldumise otsusest kirjalikult mõistliku ajavahemiku jooksul, ent hiljemalt **kuue kuu** vältel pärast taotluse esitamise kuupäeva.

Selgitus

Üheaastane tähtaeg on liiga pikk, see ei ole mõistlik ega vasta sektori vajadustele.

Muudatusettepanek 11
Artikkel 12

Pädev asutus võib igal ajal loa tühistada, kui ilmnevad keskkonnale või pärismaisele populatsioonile negatiivselt mõjuvad ettenägematud sündmused.

Pädev asutus võib igal ajal loa tühistada, kui ilmnevad keskkonnale või pärismaisele populatsioonile negatiivselt mõjuvad ettenägematud sündmused. **Loa tühistamist tuleb alati teaduslikel alustel põhjendada.**

Selgitus

Kui pädev asutus loa tühistab, peab selle aluseks olema teadusinfo.

Muudatusettepanek 12
Artikli 25 esimene a lõik (uus)

Käesolevat määrust kohaldatakse alates..*

**** Kaksteist kuud pärast selle jõustumiskuupäeva.***

Selgitus

Võttes arvesse määruse rahalist ja institutsionaalset mõju taotlejatele ja riigiasutustele, tuleb kehtestada piisavalt pikk üleminekuperiood.

SELETUSKIRI

I- Komisjoni ettepanek

Käesolevat ettepanekut võtta vastu määrus kohaldatakse võõrliikide asustamise ja piirkonnast puuduvate liikide ümberasustamise suhtes eesmärgiga kasutada nimetatud liike ühenduse piires vesiviljeluses.

Nimetatud liikide näol on tegemist Euroopa vesiviljeluse tõelise majandusliku võimalusega nii mitmekesisuse kui liikide omaduste seisukohalt, mis võimaldavad liikide paremat kohandamist vangistuses kasvatamisega, võrreldes piirkonnale omaste liikidega. Samas on komisjoni andmetel nende liikide asustamine Euroopa ökosüsteemis mõnedel juhtudel siiski toonud kaasa bioloogilise mitmekesisuse vähenemise. Antud küsimuse käsitlemine on seega oluline etapp keskkonnaprobleemide arvessevõtmisel ühises kalanduspoliitikas.

Käesolev ettepanek on suunatud veeorganismide vesiviljeluses kasutamise eesmärgil toimuva asustamise ja ümberasustamise lubade süsteemi loomisele riiklikul tasandil. Sätestatud meetmetega nähakse ette, et asustamise või ümberasustamise taotlused esitatakse vastuvõtva liikmesriigi pädevale asutusele ja seejärel riiklikule nõuandekomiteele, mille ülesanne on esitada oma arvamus selle kohta, kas kavandatud liikumine on rutiinne või mitterutiinne. Erakorralise asustamise puhul tuleb hinnata keskkonnaohtu. Luba antakse vaid madala riskiga liikumistele. Kui ohtu peetakse keskmiseks või kõrgeks, uurib nõuandekomitee koos taotlejaga, kas on asjakohaseid leevendavaid menetlusi või tehnoloogiat, mis võiksid vähendada ohtu vastuvõetava tasemeni.

Erakorraliste liikumiste jaoks sätestatakse ettepanekus karantiinimenetlused ja teatud juhtudel võivad liikmesriikide pädevad asutused samuti nõuda katselist keskkonda viimist enne suuremahulist turustamist. Pädev asutus tohib väljastada erakorralise rände lube ainult juhtudel, kus riskihindamisel pärast vajalike leevendavate meetmete kohaldamist hinnatakse keskkonnaohtu väikeseks. Loa andmisest keeldumist tuleb teaduslikult põhjendada.

Ettepanekus võtta vastu määrus sätestatakse ka teatud arv nõudeid, mis käsitlevad situatsiooniplaane, seiremenetlusi ja riiklikke registreid.

Ettepanekut ei kohaldata veeorganismide liikmesriikidesisese ümberasustamise suhtes, välja arvatud artikli 2 lõikes 2 sätestatud juhtudel. Liikmesriigid võivad sellegipoolest erandina nimetatud lõikest otsustada kohaldada määrust muudele oma territooriumi sisestele ümberasustamisjuhtudele.

Ettepaneku artiklis 11 sätestatakse asjaomaste poolte konsulteerimise ja lubade väljaandmise erimenetlus, kui veeorganismi kavandatud liikumise potentsiaalne või teadaolev keskkonnamõju võib mõjutada teisi liikmesriike.

Lisaks võib pädev asutus igal ajal loa tühistada, kui ilmnevad keskkonnale või pärismaisele populatsioonile negatiivselt mõjuvad ettenägematud sündmused (artikkel 12).

Käesolevas ettepanekus sätestatud meetmete aluseks on Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu toimumisjuhend mereorganismide asustamise ja ümberasustamise kohta, Euroopa Sisevete Kalapüügi Nõuandekomitee tegevusjuhised ning juhend mere- ja mageveeorganismide asustamise ning ümberasustamise menetluse kohta, samuti veeorganismide asustamise ja ümberasustamise Kanada koodeks ning jõus olevad bioloogilise mitmekesisuse kaitse ühenduse vahendid.

2001. aastal uuris komisjon oma tegevuskavas, mis käsitleb bioloogilise mitmekesisuse uurimist kalanduse valdkonnas (KOM(2001)0162), võõrliikide asustamise mõju keskkonnale üldiselt. Ühenduse 2002. aasta strateegia Euroopa vesiviljeluse säästva arengu kohta (KOM(2002)0511 lõplik) sisaldab kohustust töötada välja halduseeskirjad nimetatud liikumistest tuleneva võimaliku negatiivse mõjuga toimetulekuks.

Ettepanekus sätestatud meetmeid kohaldatakse, piiramata muudest ühenduse eeskirjadest tulenevaid tingimusi, eriti loomadele ja vesiviljelusele kohaldatavaid sanitaarkontrolli tingimusi ning taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavaid meetmeid (artikkel 13).

II- Raportööri märkused

Raportöör kiidab heaks ühenduse raamistiku väljatöötamise, et tagada veekeskkonna asjakohane kaitse võõrliikide vesiviljeluses kasutamise seotud ohtude eest. Nimetatud raamistik on oluline vesiviljelustööstuse arengu seisukohast Euroopas, sest see on kasvav sektor, mis peab hakkama kasvatatavaid liike mitmekesistama, et kohandada tootmine turutingimuste ja -nõuetega.

Seetõttu tuleb ennetada ja takistada negatiivset bioloogilist koostoimet pärismaiste populatsioonidega, kaasa arvatud geneetilisi muutusi, ning piirata sihtgruppi mittekuuluvate liikide levikut ja muid kahjustavaid mõjusid.

Raportöör on sellegipoolest arvamusel, et teatud liigid ja võõrliigid, mis on aastakümnete jooksul Euroopasse sisse toodud, tuleb määruse kohaldamisalast välja jätta, kui nendest liikidest ei tulene teadaolevalt kahjustavaid mõjusid.

Mõned võõrliigid on tänapäeval väga levinud ja kuuluvad ühenduse vesiviljeluses traditsiooniliselt kasutatavate liikide hulka (nt vikerforell, hiidauster, karpkala).

Raportöör teeb ettepaneku, et komisjon võtaks vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 2371/2002 artikli 30 lõikele 3 ja olemasolevate teaduslike andmete põhjal vastu käesoleva määruse kohaldamisalast välja jäetavate liikide nimekirja.

Teisalt on raportöör arvamusel, et I lisa koostatud nimekiri võib osutada liiga üksikasjalikuks ja hirmutada võimalikke taotlejaid. Seetõttu teeb raportöör muudatusettepaneku artikli 6 lõike 2 kohta, sätestades nõuandekomiteedele võimaluse mitte nõuda kogu I lisa toodud teavet, võttes eriti arvesse rajatiste omadusi (nt avatud või kinnine vesiviljelusrajatis), asjassepuutuvaid liike (nt madala riskiga liigid) ja eelnevat kogemust (nt mitu aastat kasutusel olnud rajatis, millel ei ole teadaolevaid kahjulikke mõjusid).

Muude muudatusettepanekute eesmärk on:

- suurendada lubade maksimaalset kestust; nimelt on viieaastane maksimaalne kestus ebapiisav ja ei võta arvesse teatud liikide paljunemistsüklit ega vajalike investeeringute tasuvusperioodi;
- lühendada loa väljaandmise või väljaandmisest keeldumise otsuse tegemise tähtaega, võttes arvesse, et üheaastane tähtaeg ei tundu mõistlik ega vasta sektori vajadustele;
- võimaldada mitme pädeva asutuse ja mitme nõuandekomitee tegutsemist riiklikul tasandil, kui selline lahendus sobib kõige paremini liikmesriigi sisemise institutsioonilise korraldusega;
- tagada piisav tähtaeg määruse ettepaneku jõustumise ja kohaldamise vahel, et jätta asjakohane üleminekuperiood.

Lisaks teeb raportöör ettepaneku lisada põhjendus, mille eesmärk on rõhutada, et vesiviljelus ei ole ainus ega ilmselt isegi mitte peamine moodus võõrliikide asustamiseks veekeskkonnas ning et selles osas tuleb kasutada ühtset ja üldist lähenemist, võttes arvesse muude sektoritega seotud riske.

MENETLUS

Pealkiri	Ettepanek võtta vastu nõukogu määrus võõrliikide ja piirkonnast puudevate liikide kasutamise kohta vesiviljeluses	
Viited	KOM(2006)0154 – C6-0137/2006 – 2006/0056(CNS)	
EPga konsulteerimise kuupäev	2.5.2006	
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	PECH 15.5.2006	
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	ENVI 15.5.2006	
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	ENVI 3.5.2006	
Tõhustatud koostöö istungil teada andmise kuupäev		
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Philippe Morillon 3.5.2006	
Endine raportöör / Endised raportöörid		
Lihtsustatud menetlus – otsuse kuupäev otsuse kuupäev		
Õigusliku aluse vaidlustamine JURI arvamuse kuupäev		
Rahaeraldise määra muutmise BUDG arvamuse kuupäev		
Konsulteerimine Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega – istungil otsuse tegemise kuupäev		
Konsulteerimine Regioonide Komiteega – istungil otsuse tegemise kuupäev		
Arutamine parlamendikomisjonis	11.7.2006	28.8.2006
Vastuvõtmise kuupäev	3.10.2006	
Lõpphääletuse tulemused	+: 17 –: 0 0: 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Stavros Arnaoutakis, Elspeth Attwooll, Iles Braghetto, David Casa, Paulo Casaca, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Carmen Fraga Estévez, Alfred Gomolka, Pedro Guerreiro, Ian Hudghton, Rosa Miguélez Ramos, Philippe Morillon, Seán Ó Neachtain, Catherine Stihler, Margie Sudre, Daniel Varela Suanzes-Carpegna	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Josu Ortuondo Larrea, Carl Schlyter	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)		
Esitamise kuupäev	10.10.2006	
Märkused (andmed on kättesaadavad ainult ühes keeles)	...	